

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

М.В. Афанасьєв

Безпекоорієнтований менеджмент

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **07 «Управління та адміністрування»**
Спеціальність **073 «Менеджмент»**
Освітній рівень **другий (магістерський)**
Освітня програма **Управління фінансово-економічною безпекою**

Вид дисципліни **базова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри

міжнародного бізнесу та економічного аналізу Отенко Ірина Павлівна

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу

Протокол № 1 від 28.08.2018 р.

Розробник:

Перепелюкова Олена Василівна, к.е.н., доц. кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни: Тематика навчальної дисципліни, яка має сформувати й закріпити в студентів спеціалізації управління фінансово-економічної безпекою вміння та навички щодо використання способів, механізмів та інструментарію безпекоорієнтованого менеджменту.

Отримані вміння та навички відповідають компетентностям які пред'являються до фахівців з менеджменту. Практичне використання знань з менеджменту дозволяє спеціалістам більш ефективно управляти безпекою організації в сучасному.

Рекомендовано для студентів спеціалізації «Управління фінансово-економічною безпекою».

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів знань щодо теоретичних аспектів та здобуття практичних навичок щодо забезпечення фінансово-економічної безпеки управління діяльністю підприємств.

Курс	1М	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	4	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	20
	семінарські, практичні	20
Самостійна робота	самостійна робота	80
Форма підсумкового контролю	залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Економіка підприємства	Національні та регіональні системи безпеки
Менеджмент	Організація кадрової безпеки
Мікроекономіка	Фінансова безпека України
Макроекономіка	Корпоративна безпека
Економічний аналіз	Наукове та методичне забезпечення діяльності фахівців з фінансово-економічної безпеки
Маркетинг	Конкурентний аналіз та конкурентна розвідка
Стратегічний аналіз	Правове забезпечення безпеки суб'єктів господарської діяльності в Україні
Фінанси підприємств	
Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
<p>Знання, уміння та навички щодо визначення основних функцій менеджменту (планування, організації, керівництва і контролю) в практиці управління міжнародними організаціями в сучасних умовах</p>	<p>Вміти визначати функції та місце менеджера в системі міжнародного менеджменту, визначати інформацію, необхідну для функціонування системи міжнародного менеджменту</p>
	<p>Визначити суть основних етапів розвитку науки міжнародного менеджменту, на основі вивчення теорії міжнародного менеджменту визначити особливості кожної зі шкіл менеджменту та її генезис</p>
	<p>Визначити основні функції міжнародного менеджменту та їх особливості з урахуванням сучасних змін</p>
	<p>Визначити найбільш перспективні для організації напрями та бізнес-процеси</p>
<p>Здатність визначення та контролю процесів управління організацією при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності</p>	<p>Формувати прогноз розвитку фінансово-економічної діяльності суб'єктів при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності</p>
	<p>На основі даних статистичної звітності підприємства та спеціальних досліджень виявити основні фактори (суб'єктивні та об'єктивні) невизначеності та їх вплив на діяльність підприємства</p>
	<p>Самостійно приймати та обґрунтовувати управлінські рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємства та стратегічної політики зовнішньоекономічної діяльності</p>
<p>Управління організаційним розвитком міжнародних компаній</p>	<p>Вміти визначати напрями організаційних перетворень організацій, що займаються міжнародною діяльністю</p>
	<p>Визначити найбільш сприятливі організаційні зміни, які повинні забезпечити розвиток організації</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади менеджменту

Тема 1. Суть і характерні риси міжнародного менеджменту.

- 1.1. Міжнародний менеджмент як складова частина міжнародного бізнесу.*
- 1.2. Основні суб'єкти міжнародного менеджменту.*
- 1.3. Організаційна структура міжнародної організації*

Тема 2. Середовище Безпекоорієнтованого менеджменту та його взаємозв'язок з системою фінансово-економічної безпеки.

- 2.1 Бізнес-середовище діяльності міжнародної організації*
- 2.2. Структура бізнес-середовища та його фінансово-економічна безпека*
- 2.3 Особливості аналізу зовнішнього середовища міжнародної організації*
- 2.4. Концептуальний підхід до безпеки соціальних систем*

Тема 3. Досвід організації Безпекоорієнтованого менеджменту в різних країнах

- 3.1. Особливості менеджменту США*
- 3.2. Японська модель менеджменту*
- 3.3. Досвід менеджменту на підприємствах Німеччини*
- 3.4. Деякі теоретичні аспекти менеджменту Фінляндії та Швеції*

Тема 4. Стратегічне планування в міжнародних організаціях.

- 4.1 Основи стратегічного планування в міжнародних організаціях.*
- 4.2. Рівні стратегічного планування в міжнародних організаціях.*
- 4.3. Корпоративні стратегії.*

Тема 5. Прийняття рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку

- 5.1. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень.*
- 5.2. Етапи та чинники, що впливають на прийняття рішень.*
- 5.3. Рівні прийняття рішень у міжнародній організації*

Тема 6. Організаційний розвиток міжнародних організацій

- 6.1. Теорія організаційного розвитку та організаційні проблеми міжнародних організацій*
- 6.2. Фактори організаційного розвитку міжнародних організацій*
- 6.3. Види і напрями організаційних перетворень міжнародних організацій*
- 6.4. Управління організаційним розвитком міжнародних організацій*

Тема 7. Кроскультурний менеджмент

- 7.1. Сутність кроскультурного менеджменту*
- 7.2. Особливості взаємодії національних і корпоративних культур*
- 7.3. Конфлікти в системі міжнародного менеджменту.*
- 7.4. Етика бізнесу та соціальна відповідальність*

Змістовий модуль 2. Форми і напрямки міжнародного менеджменту

Тема 8. Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях

- 8.1. Особливості управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях
- 8.2. Управління персоналом у структурних підрозділах міжнародних організацій

Тема 9. Управління і комунікації в міжнародних організаціях.

- 9.1. Організація системи управління міжнародних організацій
- 9.2. Основні структури управління міжнародних організацій
- 9.3. Особливості прийняття рішень в міжнародних організаціях

Тема 10. Мотиваційна політика в міжнародному менеджменті

- 10.1. Сутність та специфіка трудової мотивації
- 10.2. Методи та способи мотивації ділової кар'єри працівників
- 10.3. Особливості системи мотивації персоналу різних країн

Тема 11. Контроль і звітність міжнародних організацій

- 11.1. Фінансова звітність міжнародних організацій та її види.
- 11.2. Бухгалтерські документи.
- 11.3. Контроль за діяльністю міжнародних організацій

Тема 12. Технологічна політика міжнародної організації

- 12.1. Цілі і напрямки технологічної політики міжнародних організацій
- 12.2. Планування міжнародних НДДКР.
- 12.3. Організація міжнародних НДДКР.

Тема 13. Фінансовий менеджмент міжнародних організацій

- 13.1. Сутність, завдання та напрями фінансового менеджменту міжнародних організацій
- 13.2. Контроль і регулювання фінансових операцій міжнародних організацій
- 13.3. Валютний ризик та методи захисту від нього.
- 13.4. Система інвестиційного менеджменту міжнародних організацій

Тема 14. Торговельні операції міжнародних організацій

- 14.1. Методи та форми здійснення торговельних операцій міжнародних організацій
- 14.2. Експортна й імпортна торгівля міжнародних організацій
- 14.3. Цілі і задачі менеджменту зовнішньоторговельної діяльності.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час семінарських і практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за накопичувальною 100-бальною системою за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;

вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів. При оцінюванні індивідуальних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення заліку.

Підсумковий залік охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей (див. Табл. 2.1).

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля	Тижні	Практичні заняття	Семінарські заняття	Перевірка есе	Презентація	Експрес-опитування	Перевірка домашніх завдань	Письмова контрольна робота	Усього
<i>Тема 1.</i> Суть і характерні риси міжнародного менеджменту	Тиждень 1	6					2		8
<i>Тема 2.</i> Середовище Безпекоорієнтованого менеджменту та його взаємозв'язок з системою фінансово-економічної безпеки	Тиждень 2	7				2			9
<i>Тема 3.</i> Досвід організації Безпекоорієнтованого менеджменту в різних країнах	Тиждень 3				6	2			8
<i>Тема 4.</i> Стратегічне планування в міжнародних організаціях	Тиждень 4		6				2		8
<i>Тема 5.</i> Прийняття рішень у міжнародних організаціях та їх вплив на фінансово-економічну безпеку	Тиждень 5					2	6		8
<i>Тема 6.</i> Організаційний розвиток міжнародних організацій	Тиждень 6				7	2			9
<i>Тема 7.</i> Кроскультурний менеджмент	Тиждень 7			10		2			12
Разом за змістовим модулем 1		13	6	10	13	10	10		62
<i>Тема 8.</i> Управління людськими ресурсами в міжнародних організаціях	Тиждень 8	5				2			7
<i>Тема 9.</i> Управління і комунікації в міжнародних організаціях	Тиждень 9	6				2			8
<i>Тема 10.</i> Мотиваційна політика в міжнародному менеджменті	Тиждень 10					2		6	8
<i>Тема 11.</i> Контроль і звітність міжнародних організацій	Тиждень 11	4							4
<i>Тема 12.</i> Технологічна політика міжнародної	Тиждень 12		3						3

організації									
Тема 13. Фінансовий менеджмент міжнародних організацій	Тиждень 13	2				2			4
Тема 14. Торговельні операції міжнародних організацій	Тиждень 14					2	2		4
Разом за змістовим модулем 2		17	3			10	2	6	
<i>Залік</i>		30	9	10	13	20	12	6	100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведеною в табл.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

5. Рекомендована література

Основна

1. Андрійчук В. Менеджмент: прийняття рішень і ризик: Навч. посіб. / В. Андрійчук, Л. Бауер. – К.: КНЕУ, 1998. – 304 с.

2. Армстронг М. Практика управління людськими ресурсами: Учебник для слухачей, навчаючись по програмам „Мастер делового администрирования” / М. Армстронг; Пер. с англ. под ред. С.К. Мордовина. – 8-е изд. – СПб.: Питер, 2004. – 831 с.

3. Афанасьєв М.В. Основи менеджменту: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / М.В. Афанасьєв, Л.Г.Шемаєва, В.С. Шерлока; За ред. проф. М.В. Афанасьєва. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2003. – 484 с.

4. Басовский Л.Е. Менеджмент: учеб. Пособие / Л.Е. Басовский. – М.: Инфра-М, 2007. – 215 с.

5. Бовыкин В. Новый менеджмент. Решение проблем управления. Повышение в десятки раз темпов роста капитала. -2-е изд., доп. и перераб. – М.: Экономика, 2004. – 362 с.

6. Будзан Б. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи / Б. Будзан. – К.: Вид-во Соломії Павличко "ОСНОВИ", 2001. – 349 с.

7. Вершигора Е.Е. Менеджмент: Учеб. пособия для учащ. средних спец. учеб. заведений экон. профиля / Е.Е. Вершигора; Ред. В.Ю. Елгазина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Инфра-М, 2005. – 282 с.

8. Веснин В.Р. Менеджмент в вопросах и ответах: Учеб. пособ. –М.: Проспект, 2005. – 174 с.

9. Воронін А.В. Поведінка персоналу виробничої організації. Оцінка, управління, розвиток: Монографія / А.В. Воронін; Харківський національний економічний університет. – Х.: ІНЖЕК, 2008. – 319 с.

Додаткова

10. Гриффин Р., Пастей М. Международнй бизнес. 4-е изд./Пер. с англ. под ред. А. Г. Медведева. — СПб.: Питер, 2006. — 1088 с: ил. — (Серия «Классика МВА»).

11. Кирхлер Э. Психологические теории организации. Психология труда и организационная психология: Пер. с нем. / Э. Кирхлер, К. Майер-Пести, Е. Хофманн. – Х.: Гуманитарный центр, 2005. – 308 с.

12. Корпоративный менеджмент: Справочник для профессионалов / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге. – М.: Высш. шк., 2003. – 1077 с.

13. Кузьмін О., Мельник О. Японський менеджмент: особливості функціонального підходу//Регіональна економіка. — 2002, № 1.

14. Малменз Л. Менеджмент и организационное поведение: Учеб.-практ. пособ. Пер с англ. – Минск: Новое знание, 2003. – 1037 с.

15. Международнй менеджмент/Под ред. Пивоварова С. З., Та-расевича Л. С., Майзеля А. И. — СПб.: Питер, 2001. — 576 с.

16. Міжнародний менеджмент. Навчальний посібник / Білозубенко В.С., Озаріна О. В., Семенов А. А.; за ред. проф. О. Б. Чернеги. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 592 с.

17. Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник/І. О. Піддубний, І. Е. Астахова, Л. М. Бондаренко, Н. М. Лисиця, А. І. Піддубна Т. О. Резнікова, С. І. Стахорська. — 2-ге вид., Стереотип. — Х.: ІНЖЕК, 2006. — 252 с.

18. Менеджмент: Учеб. пособ. для вузов / Под ред. Э.М. Короткова. – М.: Инфра-М, 2003. – 219 с.

19. Менеджмент: Практические ситуации, деловые игры, упражнения / Под ред. О.А. Страховой. – СПб.: Питер, 2000. – 140 с.

20. Менеджмент: Учеб. / Под ред. М.М. Максимцова, М.А. Комарова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 359 с.

Ресурси мережі інтернет

21. Журнал Менеджмент / Офіційний сай: <http://menagement.knutd.edu.ua/>

22. Талент Менеджмент / Офіційний сайт: <https://www.talent-management.com.ua/>

23. Державна служба статистики України / Офіційний сайт: www.ukrstat.gov.ua/